

ΠΡΟΣ	: i. Κυπριακές Επιχειρήσεις Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών ii. Εταιρείες Διαχείρισης ΟΣΕΚΑ iii. Επιχειρήσεις Παροχής Διοικητικών Υπηρεσιών
ΑΠΟ	: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	: 4 Αυγούστου 2014
ΑΡ. ΕΓΚΥΚΛΙΟΥ	: ΕΓ144-2014-25
ΑΡ. ΦΑΚΕΛΟΥ	: Ε.Κ. 02.03.001
ΘΕΜΑ	: Ευρήματα επιτόπιων ελέγχων - ετήσια έκθεση λειτουργού συμμόρφωσης για την παρεμπόδιση ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας – Ευθύνες προσώπων και διοικητικές κυρώσεις

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (‘η Επιτροπή’) επιθυμεί, με την παρούσα εγκύκλιο, να ενημερώσει τις Κυπριακές Επιχειρήσεις Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών, τις Εταιρείες Διαχείρισης και τις Επιχειρήσεις Παροχής Διοικητικών Υπηρεσιών (‘οι Εποπτευόμενοι Οργανισμοί’) για τα ακόλουθα:

A. Ευρήματα επιτόπιων ελέγχων για διαπίστωση της συμμόρφωσης των Εποπτευόμενων Οργανισμών με τις υποχρεώσεις τους αναφορικά με την παρεμπόδιση ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

1. Η Επιτροπή έχει διενεργήσει, κατά τα έτη 2013-2014, επιτόπιους ελέγχους σε αριθμό Εποπτευόμενων Οργανισμών για διαπίστωση της συμμόρφωσης τους με τις υποχρεώσεις τους, όπως αυτές πηγάζουν από τον περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες δραστηριότητες Νόμο (‘ο Νόμος’) και την Οδηγία της Επιτροπής ΟΔ144-2007-08 για την Παρεμπόδιση Ξεπλύματος Παράνομου Χρήματος και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας (‘η Οδηγία’). Από τους εν λόγω ελέγχους, έχει διαπιστωθεί ότι τα μέτρα και οι διαδικασίες που έχουν υιοθετηθεί από αριθμό Εποπτευόμενων Οργανισμών για συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του Νόμου και της Οδηγίας δεν ήταν επαρκείς.

Σχετική με το θέμα είναι και η εγκύκλιος της Επιτροπής ΕΓ144-2013-20, ημερομηνίας 12 Ιουλίου 2013.

2. Σε γενικές γραμμές, οι κοινές αδυναμίες /ελλείψεις που εντοπίστηκαν είναι οι ακόλουθες:
 - i. Η πολιτική αποδοχής πελατών δεν ήταν πλήρως εναρμονισμένη με τις απαιτήσεις της Οδηγίας.

- ii. Οι πελάτες δεν είχαν κατηγοριοποιηθεί ορθά, σύμφωνα με την πολιτική αποδοχής πελατών και τις απαιτήσεις του Νόμου και της Οδηγίας.
 - iii. Οι διαδικασίες προσδιορισμού και εξακρίβωσης της ταυτότητας και η άσκηση δέουσας επιμέλειας των υψηλού κινδύνου πελατών, κυρίως των πολιτικά εκτεθειμένων προσώπων, ήταν ανεπαρκείς.
 - iv. Η διαδικασία χειρισμού των κυρώσεων των Ηνωμένων Εθνών και των περιοριστικών μέτρων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ήταν ανεπαρκής.
 - v. Δεν είχαν ληφθεί όλα τα έγγραφα που απαιτούνταν για τον προσδιορισμό της ταυτότητας των πελατών και την άσκηση δέουσας επιμέλειας.
 - vi. Τα έγγραφα που λήφθηκαν για τον προσδιορισμό της ταυτότητας των πελατών και την άσκηση δέουσας επιμέλειας δεν ήταν πιστοποιημένα ή/και μεταφρασμένα, ως ορίζει η Οδηγία.
 - vii. Τα έγγραφα και πληροφορίες που υπήρχαν στους φακέλους των πελατών δεν ήταν πλήρως ενημερωμένα/επικαιροποιημένα ή/και έγκυρα.
 - viii. Δεν είχαν ληφθεί όλες οι πληροφορίες/στοιχεία που απαιτούνταν για το οικονομικό πορτραίτο του πελάτη.
 - ix. Δεν τηρείτο ξεχωριστό έντυπο με όλα τα στοιχεία που συνθέτουν το οικονομικό πορτραίτο του πελάτη.
 - x. Δεν διενεργείτο, ή δεν διενεργείτο διαρκής, παρακολούθηση των λογαριασμών και συναλλαγών των πελατών.
 - xi. Στις περιπτώσεις όπου ο Εποπτευόμενος Οργανισμός βασιζόταν σε τρίτα πρόσωπα για την εκτέλεση των διαδικασιών προσδιορισμού ταυτότητας και μέτρων δέουσας επιμέλειας, τα εν λόγω τρίτα πρόσωπα δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις του Νόμου και της Οδηγίας.
 - xii. Το εγχειρίδιο διαδικασιών και διαχείρισης κινδύνων σε σχέση με την παρεμπόδιση ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας δεν περιείχε όλες τις διαδικασίες που εφαρμόζει ο Εποπτευόμενος Οργανισμός, σύμφωνα με το Νόμο και την Οδηγία.
3. Η Επιτροπή καλεί τους Εποπτευόμενους Οργανισμούς όπως:
- i. Επανεξετάσουν άμεσα την επάρκεια και αποτελεσματικότητα των πολιτικών, ρυθμίσεων και διαδικασιών που έχουν θεσπίσει, εφαρμόσει και τηρούν για τη συμμόρφωση με τις κατά νόμο υποχρεώσεις τους, όσον αφορά τα θέματα παρεμπόδισης ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, και λάβουν διορθωτικά μέτρα, όπου απαιτείται.

- ii. Επανεξετάσουν άμεσα όλους τους φακέλους των πελατών τους έτσι ώστε να βεβαιωθούν ότι περιέχονται σε αυτούς όλα τα απαιτούμενα έγγραφα, στοιχεία ή πληροφορίες και ότι αυτά είναι σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Νόμου και της Οδηγίας.

B. Ετήσια Έκθεση για θέματα παρεμπόδισης ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

- 4. Ο λειτουργός συμμόρφωσης για θέματα παρεμπόδισης ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας του Εποπτευόμενου Οργανισμού οφείλει να ετοιμάζει ετήσια έκθεση (ή Ετήσια Έκθεση), η οποία αποτελεί σημαντικό εργαλείο αξιολόγησης του βαθμού συμμόρφωσης του Εποπτευόμενου Οργανισμού με τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει του Νόμου και της Οδηγίας.

Η Ετήσια Έκθεση ετοιμάζεται και υποβάλλεται για έγκριση στο διοικητικό συμβούλιο του Εποπτευόμενου Οργανισμού, εντός δύο μηνών από το τέλος κάθε ημερολογιακού έτους (δηλαδή, το αργότερο μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου).

- 5. Σύμφωνα με την παράγραφο 5(θ) της Οδηγίας, το διοικητικό συμβούλιο του Εποπτευόμενου Οργανισμού αξιολογεί και εγκρίνει την Ετήσια Έκθεση και φροντίζει για τη λήψη όλων των ενδεικνυόμενων μέτρων για τη διόρθωση οποιωνδήποτε αδυναμιών ή/και παραλείψεων που επισημαίνονται σε αυτήν.
- 6. Η Ετήσια Έκθεση, αφού εγκριθεί από το διοικητικό συμβούλιο, υποβάλλεται στην Επιτροπή μαζί με τα πρακτικά της συνεδρίας, κατά την οποία συζητήθηκε και εγκρίθηκε η εν λόγω έκθεση. Νοείται ότι στα πρακτικά περιλαμβάνονται τα μέτρα που αποφασίστηκαν για διόρθωση οποιωνδήποτε αδυναμιών ή/και παραλείψεων που επισημαίνονται στην Ετήσια Έκθεση, καθώς και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης τους. Τα πρακτικά υποβάλλονται στην Επιτροπή εντός είκοσι ημερών, από το πέρας της συνεδρίας, και όχι αργότερα των τριών μηνών από το τέλος του ημερολογιακού έτους, και συνοδεύονται από την Ετήσια Έκθεση.
- 7. Σύμφωνα με την παράγραφο 10(4) της Οδηγίας, η Ετήσια Έκθεση καλύπτει ζητήματα παρεμπόδισης ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, κατά τη διάρκεια του υπό ανασκόπηση έτους, και περιέχει, κατ' ελάχιστον, τα όσα αναφέρονται στην ανωτέρω παράγραφο.
- 8. Η Επιτροπή έχει προβεί σε αξιολόγηση των Ετήσιων Εκθέσεων και των σχετικών πρακτικών του διοικητικού συμβουλίου και έχει εντοπίσει αρκετές αδυναμίες/ελλείψεις.
- 9. Όσον αφορά τις Ετήσιες Εκθέσεις, η Επιτροπή έχει διαπιστώσει ότι είναι μέτριας έως κακής ποιότητας και δεν περιέχουν καθόλου αναφορές, ή περιέχουν μη επαρκείς αναφορές, στα ζητήματα που απαριθμούνται στην παράγραφο 10(4) της Οδηγίας.

10. Λαμβάνοντας υπόψη τα πρακτικά της συνεδρίας του διοικητικού συμβουλίου, κατά την οποία αξιολογήθηκε και εγκρίθηκε η Ετήσια Έκθεση, οι ανωτέρω ελλείψεις/αδυναμίες της Ετήσιας Έκθεσης δεν φαίνεται να αποτυπώνονται σε αυτά.

Επίσης, τα εν λόγω πρακτικά δεν περιλαμβάνουν τα μέτρα που έχουν αποφασιστεί από το διοικητικό συμβούλιο για διόρθωση των αδυναμιών ή/και παραλείψεων που επισημαίνονται στην Ετήσια Έκθεση, καθώς και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των μέτρων.

11. Η Επιτροπή καλεί τους λειτουργούς συμμόρφωσης όπως ετοιμάζουν την Ετήσια Έκθεση τους σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παραγράφου 10(4) της Οδηγίας. Επίσης, το περιεχόμενο των πρακτικών της συνεδρίας του διοικητικού συμβουλίου, κατά την οποία αξιολογήθηκε και εγκρίθηκε η Ετήσια Έκθεση θα πρέπει να συνάδει με την παράγραφο 10(3) της Οδηγίας.

Γ. Ευθύνες προσώπων – Διοικητικές κυρώσεις

12. Ο ρόλος και η ευθύνη του διοικητικού συμβουλίου του Εποπτευόμενου Οργανισμού στα θέματα παρεμπόδισης ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας είναι ιδιαίτερα σημαντική. Σύμφωνα με την παράγραφο 5(δ) της Οδηγίας, το διοικητικό συμβούλιο οφείλει να διασφαλίζει ότι εφαρμόζονται όλες οι απαιτήσεις του Νόμου και της Οδηγίας και να βεβαιώνεται ότι εισάγονται κατάλληλα, αποτελεσματικά και επαρκή συστήματα και διαδικασίες για επίτευξη της ανωτέρω συμμόρφωσης.
13. Εξίσου σημαντικός είναι και ο ρόλος που επιτελεί ο λειτουργός συμμόρφωσης για τα θέματα παρεμπόδισης ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Τα καθήκοντα του λειτουργού συμμόρφωσης ορίζονται στην παράγραφο 9 της Οδηγίας.
14. Η Επιτροπή καλεί τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου όπως:
- i. Αφιερώνουν επαρκή χρόνο στην εκτέλεση των καθηκόντων τους αναφορικά με τα θέματα ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.
 - ii. Παρακολουθούν και αξιολογούν περιοδικά την αποτελεσματικότητα των συστημάτων και διαδικασιών έτσι ώστε να βεβαιώνονται ότι ο Εποπτευόμενος Οργανισμός συμμορφώνεται, κατά πάντα χρόνο, με τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει του Νόμου και της Οδηγίας.
15. Περαιτέρω, η Επιτροπή καλεί τους λειτουργούς συμμόρφωσης όπως εκτελούν πλήρως και με αποτελεσματικότητα τα καθήκοντα τους, όπως αυτά ορίζονται στην παράγραφο 9 της Οδηγίας.

16. Το άρθρο 59(6)(α) του Νόμου προβλέπει αυστηρές διοικητικές κυρώσεις σε περίπτωση που ένας Εποπτευόμενος Οργανισμός παραλείπει να συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις του Νόμου και της Οδηγίας.

Με εκτίμηση

Δήμητρα Καλογήρου
Πρόεδρος Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς